



## **Kaip elgtis gavus grasinantį pranešimą apie sprogmenį**

Pareigūnai prašo gavus pranešimą apie sprogmenį nepanikuoti, o vykdyti šias rekomendacijas.

### **Gavus pranešimą apie sprogmenį:**

Būtina nedelsiant skambinti telefonu 112. Jokiu būdu neperduokite tokio pranešimo per E-policijos portalą ir nepersiųskite pranešimo kaip elektroninio laiško policijai. Skambutis 112 – patikimiausias ir greičiausias pranešimo šaltinis, garantuojantis greičiausią pagalbą.

### **Perdavus informaciją apie sprogmenį iki pareigūnų atvykimo:**

- Išlaikykite rimtį ir suburkite grupę sprendimus galinčių įgyvendinti žmonių, kuriems nedelsiant paveskite;
- Įvertinti ar esant poreikiui evakuoti žmones visi praėjimai (durys) yra laisvi ir atsidaro;
- Informuoti kitus organizacijos narius apie priimtus ir priimamus sprendimus (kad buvo informuotas 112, laukiama pareigūnų ir t.t.), tą daryti reguliariai, skatinti išlaikyti ramybę, informuoti, kokių veiksmų prašoma imtis;
- Prieinamuose viešuose šaltiniuose įvertinti ar tai ne koordinuota ir masinė informacinė ataka;
- Jeigu yra vaizdo stebėjimo kameros, peržiūrėti patekimo į teritoriją/patalpas kamerų duomenis ar nėra įtartinų asmenų ar veiklos;
- Gydytojų, globos ir panašaus profilio įstaigose, kuriose yra negalinčių savarankiškai judėti žmonių, nedelsiant suburti ir instrukuoti grupę žmonių, kurie pradėtų rengtis galimai evakuacijai;
- Organizacijos prieigose sudaryti galimybę sklandžiai privažiuoti pagalbos tarnyboms.
- Jeigu turite bent kiek pagrįstą įtarimą dėl grasinimų realumo (pavyzdžiui: patekimas į patalpas/teritoriją nekontroliuojamas, vaizdo įrašuose pastebėjote įtartinus asmenis ar tokių asmenų veiklą, gavote kitokią pavojų liudijančią informaciją) – nelaukiant pareigūnų atvykimo imkitės evakuacijos.
- Tik tada, jeigu sužinojote, jog tapote masinės informacinės atakos taikiniu, patekimas į patalpas kontroliuojamas, pastarosiomis dienomis nebuvo jokių įtartinų asmenų ir (ar) incidentų, o gautas pranešimas yra vienintelė informacija apie sprogimo grėsmę – galite sulaukti atvykstančių pareigūnų ir nepradėti evakuacijos.

- Pakartotinai neskambinkite telefonu 112, nes esant masinei informacinei atakai, pareigūnai prioritetizuoja tikrintinus objektus.

## **Į įvykio vietą atvykus pareigūnams privaloma:**

- Tiksliai ir operatyviai vykdyti pareigūnų nurodymus bei reikalavimus;
- Pateikti pareigūnams išsamią informaciją, kuri buvo gauta iki atvykimo;
- Pareigūnams atlikus patalpų ar teritorijos apžiūrą, sulaukti (pareikalauti) galutinio ir vienareikšmiško pareigūnų sprendimo dėl galimybės tęsti įprastą veiklą.

## **PAPILDOMI PATARIMAI**

### **Nedelsdami imkitės veiksmų, jei gaunate pranešimą su grasinimu apie sprogmenį.**

Bet kuris personalo narys, turintis tiesioginę telefono liniją, mobilųjį telefoną, kompiuterį ar planšetinį kompiuterį ir t. t. arba turintis bet kokią ryšį su visuomene, gali sulaukti grasinimo susprogdinti. Todėl jūsų darbuotojai turi suprasti iš jų reikalaujamus veiksmus kaip galimą pirmąjį atsaką į grėsmės pranešimą ir jų pareigą rūpintis kitais.

#### **Jeigu gaunamas grasinimas telefonu:**

- Būkite ramūs ir atidžiai klausykite;
- Turėkite kur pasižymėti svarbią informaciją;
- Jei įmanoma, neleiskite skambintojui kalbėti ir perspėkite kolegą, kad jis surinktų 112;
- Jei matosi telefone, atkreipkite dėmesį į skambinančiojo numerį;
- Jei grasinimas yra įrašytas pranešimas, užsirašykite kuo daugiau informacijos ir praneškite pareigūnams;
- Jei grasinimas gautas trumpąja žinute, neatsakykite į pranešimą, nepersiųskite ir neištrinkite; atkreipkite dėmesį į siuntėjo numerį ir vadovaukitės pareigūnų patarimais;
- Žinokite, į ką kreiptis savo organizacijoje gavus grasinimą, pvz. pastato apsaugą ar vyresnįjį vadovą, nes jie turės įvertinti grėsmę.

#### **Jeigu grasinimas pateikiamas akis į akį:**

- Pasistenkite prisiminti kuo daugiau skiriamųjų grasinusio asmens bruožų ir stenkitės tiksliai atsiminti, kas buvo pasakyta.

#### **Jeigu aptinkama raštelyje arba laiške:**

- Elkitės kaip su pareigūnų įkalčiais ir neleiskite kitiems žmonėms liesti įtartino daikto;

#### **Jeigu grasinimas gautas el. paštu arba socialinių tinklų programa:**

- Neatsakykite į pranešimą, nepersiųskite ir neištrinkite;
- Atkreipkite dėmesį į siuntėjo el. pašto adresą arba naudotojo vardą / naudotojo ID, skirtą socialinės žiniasklaidos programoms;
- Išsaugokite visus savo organizacijos žiniatinklio žurnalo failus, kad padėtumėte pareigūnų tyrimui.

## **Gavę pristatytą įtartina siuntą ar paštą, kurie gali kelti susirūpinimą, būtinai informuokite 112.**

### **Įtartinų siuntų ar pašto bendrieji indikatoriai:**

- netikėta prekė, ypač jei ji pristatoma rankiniu būdu;
- paminkštintas vokas (nėra galimybės pajauti kas per daiktas viduje) ar kita stambi pakuotė;
- papildomas vidinis vokas ar kitas turinys, kurį gali būti sunku išimti;
- neaiškus ženklavimas arba per didelis sandarinimas, skatinantis atidaryti tam tikrą galą arba tam tikru būdu;
- keistos formos arba perkreiptos pakuotės;
- voko atvartas pilnai užklijuotas (paprastai voko atvartai palieka nedidelius tarpus kraštuose) pažymėtas kaip „atidaryti tik...“, „asmeninis“ arba „konfidencialus“;
- organizacijai arba pavadinimui (o ne konkrečiam asmeniui) skirtas daiktas;
- netikėta ar neįprasta kilmė (pašto antspaudas ir (arba) grąžinimo adresas);
- nėra grąžinimo adreso arba grąžinimo adreso, kurio negalima patikrinti;
- prastai ar netiksliai adresuotas arba adresas atspausdintas netolygiai ar neįprastai;
- nepažįstamas rašymas ar neįprastas stilius;
- neįprastas pašto antspaudas arba jo nėra;
- daugiau antspaudų nei reikia pakuotės dydžiui ar svoriui;
- riebios dėmės ant pakuotės;
- iš pakuotės sklindantys kvapai.

### **Rekomendacijos organizacijoms dėl kasdieninių prevencinių veiksmų:**

- įsitikinkite, kad jūsų objekte yra nustatytos aiškios taisyklės kaip elgtis darbuotojams nustačius įtartina asmenį, paliktą daiktą ar kilus kitokiai grėsmei;
- vertinkite į objektą atvykstančių žmonių skaičių, kokius daiktus jie atsineša, ar išvaizda (aprasa) ir turimi daiktai atitinka sezoniškumą, paros metą, tam tikrą vietą kurioje yra asmenys;
- periodiškai tikrinkite, kad kilus būtinybei avariniai išėjimai būtų lengvai prieinami ir veiktų;
- įsitikinkite, ar objektuose ar jų teritorijose pakanka apšvietimo tamsesniu paros metu;
- esant poreikiui, konsultuokitės su jūsų teritoriją prižiūrinčiais pareigūnais, dėl efektyvesnių saugumo procedūrų ir veiksmų kilus grėsmei.